

Moet je je kind 'sorry' laten zeggen?

“Mijn kinderen van 7 en 9 maken geregeld ruzie met elkaar. Soms gaat het vanzelf weer over, maar vaak moet ik optreden als bemiddelaar. Ik laat hen dan 'sorry' zeggen tegen elkaar, zodat het weer goed is. Maar heeft 'sorry' leren zeggen ook nut wanneer het kind er niets van meent?”

Voor veel ouders is het belangrijk dat hun kind 'sorry' zegt wanneer het iets heeft gedaan wat niet door de beugel kan. Helemaal als er een ander bij betrokken is die er nadeel van ondervindt. Je merkt dan dat vooral jonge kinderen iets 'geprogrammeerd' kunnen produceren. Het 'sorry' heeft meestal nog niet zo'n betekenis in de vorm van spijt. Wel leert een kind dat het goed is om het weer goed te maken met iemand wanneer dit op zijn plaats is. Je geeft ze om zo te zeggen omgangsvormen mee, te vergelijken met een 'dank je wel' zeggen als je iets krijgt bij de bakker.

Beleefdheidsvormen aanleren

Het is belangrijk je kind te helpen bij het ontwikkelen van empathie. Ook al zijn jonge kinderen nogal ik-gericht, je kunt

gerust beleefdheidsvormen aanleren. Wanneer je kind iets heeft gedaan bij een ander wat niet oké is, benoem dan wat je ziet. Vraag je kind of het ook ziet dat de ander huilt omdat hij of zij nu pijn heeft. Of vraag hoe het gezicht staat van vriend-jelief nu zijn schep is afgepakt. Hiermee ondersteun je het inlevingsvermogen van je kind dat nog volop in ontwikkeling is. Ondersteun je kind bij het samen zoeken naar een oplossing om het weer goed te maken met het kameraadje dat boos of verdrietig is.

Op een fijne manier goedmaken

'Sorry' zeggen om het 'sorry' zeggen heeft geen nut. Weet dat kinderen creatief zijn in het bedenken van een oplossing – een 'sorry' is dan soms niet eens meer nodig.

In het geval van de schep afpakken, is het veel fijner wanneer je kind beseft dat het de volgende keer eerst moet vragen of hij de schep mag, in plaats van een verplicht 'sorry'. Je wilt je kind leren op een fijne manier iets goed te maken met een ander. Dus iets wat begint met het aanleren van sociaal gedrag, zal zich later verder ontwikkelen tot het aanvoelen van hoe je iets moet goedmaken of kunt herstellen. Voor ons als ouders en opvoeders is het belangrijk om je doel voor ogen te houden. Wil ik dat mijn kind iets goedmaakt, of wil ik dat mijn kind iets reproduceert van wat ik wil?

Tot slot: goed voorbeeld doet goed volgen. Wees ook de minste wanneer voor jou een 'sorry' of het vragen van vergeving op zijn plaats is.

W Visie.eo.nl/relaties
Visie.eo.nl/opvoeding

Tips

- Het reproduceren van 'sorry' is aangeleerd gedrag en nodig voor de sociale omgangsvormen die later betekenisvol gaan worden.
- Besef dat empathie ontwikkelen niet vanzelf gaat. Jij bent daar als opvoeder bij nodig!
- Maak gebruik van de creativiteit van kinderen. Vraag bij een ruzie wat ze nodig hebben van de ander om het goed te krijgen. Je staat soms verrast.

Leestip

De weg naar het kinderhart, Bijbelse opvoeding in de praktijk, Tedd Tripp, CBC, 212 blz., € 15,95

Yvonne Bijl is orthopedagoog en opvoedcoach. Ze is getrouwd en moeder van vijf kinderen. Hartvoorschatten.nl